

וַיִּתְּכֵנוּ מִן גְּלוּתָא. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, פּוֹרְקָנָא
 דְּיִשְׂרָאֵל לֹא תֵּלִיָּא אֵלָּא בְּבָבִי, כַּד יִשְׁתַּלְּמוּן וַיִּכְלוּן,
 בְּכִי דְמַעוֹת דְּבִכָּה עֲשׂוּ קָמִי אָבִיו, דְּכִתִּיב, (בראשית
 כ"ז) וַיֵּשָׂא עֲשׂו קוֹלוֹ וַיִּבְךְ. (אָמַר רַבִּי יוֹסִי אוֹתוֹ בְּכִי דְבִכָּה עֲשׂו)
 וַאֲיֵנוּן דְּמַעִין, אַחִיתוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתִיהָ. פִּינוֹן
 דְּיִכְלוֹן אֵינוּן דְּמַעִין בְּבִכָּה דְּיִשְׂרָאֵל, יִפְקוֹן
 מִגְּלוּתִיהָ, הֲדָא הוּא (ירמיה ל"א) דְּכִתִּיב בְּבָבִי יָבוֹאוּ
 וּבְתַחֲנוּגִים אוֹבִילִים.

וַיִּפֶן כַּה וְכַה. (שמות ב') חָמָא בְּאַלִּין ג' אֶתְוּוֹן,
 דְּמִיַּחֲדִין לִיהּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל פְּעָמִים, דְּאִית בְּהוֹן כ"ה כ"ה תְּרִי זְמַנִּי, וְלֹא
 חָמָא בִּיהּ. וַיִּפֶן כַּה וְכַה וְגו'. כַּה וְכַה, אָמַר רַבִּי
 אֲבָא, כַּה חָמָא, אִי הוּוּ בִּיהּ עוֹבְדִין דְּכַשְׂרֹן. וְכַה
 אִי זְמִין לְנַפְקָא מִנִּיהּ בְּרָא מְעִלְיָא, מִיָּד וַיֵּרָא כִּי

לשון הקודש

מְגָלוֹתוֹ, וְהוּוּ שְׁכָתוּב (ירמיה לא) בְּבָבִי יָבוֹאוּ
 וּבְתַחֲנוּגִים אוֹבִילִים.

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, רָאָה בְּאוֹתָן חֲמָשִׁים
 אוֹתוֹת שְׁמִיַּחֲדִים אוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעָמִים, שְׁנַיִם בְּהֵם כ"ה כ"ה
 פְּעָמִים, וְלֹא רָאָה אוֹתָם בּוֹ. וַיִּפֶן כַּה וְכַה
 וְגו'. כַּה וְכַה, אָמַר רַבִּי אֲבָא, כַּה – רָאָה
 אִם הָיוּ בּוֹ מַעֲשִׂים בְּשָׂרִים. וְכַה – אִם

שְׁהִיָּא רַחֵל, יָבוֹאוּ וַיִּתְּכֵנוּ מִהַגְּלוּת.
 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, הִנָּאֵלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לֹא
 תִּלְווּיָהּ אֵלָּא רַק בְּבָבִי, כְּשִׁישְׁלָמוֹ וַיִּכְלוּ
 בְּכִי הַדְּמַעוֹת שֶׁבִכָּה עֲשׂוּ לִפְנֵי אָבִיו,
 שְׁכָתוּב (בראשית כז) וַיֵּשָׂא עֲשׂו קוֹלוֹ וַיִּבְךְ.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתוֹ בְּכִי שֶׁבִכָּה עֲשׂוּ וְאוֹתָן דְּמַעוֹת
 הוֹרִידוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְגָלוּת. פִּינוֹן שְׁיִכְלוּ
 אוֹתָן דְּמַעוֹת בְּבִכָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, יֵצְאוּ

אין איש. חָמָא בְרוּחַ קְדָשָׁא, דְּלֹא זִמִּין לְנַפְקָא
מִנִּיהּ בְּרָא מְעֵלְיָא.

דְּאָמַר רַבִּי אָבָא, בַּמָּה חֲיִיבִין אֵינוֹן בְּעֵלְמָא,
דְּמַפְקִי בְּנֵי מְעֵלְיָא, יְתִיר מֵאֵינוֹן זַפְאִין.
וְהָהוּא בְּרָא מְעֵלְיָא דְנֶפֶק מִן חֲיִיבָא, אִיהוּ מְעֵלְיָא
יְתִיר, לְמַהוּי טָהוֹר מִטָּמֵא. נְהוֹרָא מִגּוֹ חֲשׁוּבָא.
חֲכַמְתָּא מִגּוֹ טַפְשׁוּתָא. וְדָא אִיהוּ מְעֵלְיָא מִכְּלָא.
וַיֵּרָא. וַיֵּרָא דְהָכָא, כֹּלָא בְרוּחַ קְדָשָׁא אֶסְתָּבַל
וְחָמָא, וּבְגִין כֵּךְ אֶסְתָּבַל בֵּיהּ וְקָטַל לִיהּ,
וְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא סִבָּב כֹּלָא, לְמַהֲךְ לְהָהוּא בִּירָא,
כַּמָּה דְאָזַל יַעֲקֹב לְגַבִּי הָהוּא בִּירָא, דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת ב')
וַיָּשָׁב עַל הַבְּאֵר. בִּיעֲקֹב כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כ"ט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה
בְּאֵר. בְּמִשָּׁה כְּתִיב, וַיָּשָׁב בְּאַרְצָא מִדִּין וַיָּשָׁב עַל
הַבְּאֵר. בְּגִין דְּמִשָּׁה וַיַּעֲקֹב, אָף עַל גַּב דְּבִדְרָגָא
חָדָא הוּוּ, אֶסְתָּלַק מִשָּׁה בְּהָאֵי יְתִיר מִנִּיהּ.

לשון הקודש

טַפְשׁוּת, וְהוּוּ מְעֵלְיָא מִכְּלָא.
וַיֵּרָא וַיֵּרָא שֶׁל כָּאן, הַכֹּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
הַסֶּתֶבֶל וְרָאָה, וּמִשׁוּם כֵּךְ הַסֶּתֶבֶל וְהִנֵּה
אוֹתוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִבָּב הַכֹּל
לְלַבֵּת לְאוֹתָהּ בְּאֵר, כִּמּוֹ שֶׁהִלֵּךְ יַעֲקֹב
לְאוֹתָהּ בְּאֵר, שְׁכָנוֹב וַיָּשָׁב עַל הַבְּאֵר.
בִּיעֲקֹב כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר.
בְּמִשָּׁה כְּתוּב וַיָּשָׁב בְּאַרְצָא מִדִּין וַיָּשָׁב עַל

עֲתִיד לְצֵאת מִמֶּנּוּ בִּן מְעֵלְיָא. מִיד – וַיֵּרָא
כִּי אֵין אִישׁ. רָאָה בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁלֹּא
עֲתִיד לְצֵאת מִמֶּנּוּ בִּן מְעֵלְיָא.

שְׁאָמַר רַבִּי אָבָא, בַּמָּה רְשָׁעִים הֵם
בְּעוֹלָם שְׁמוּצִיאִים בְּנִים מְעֵלִים יוֹתֵר
מֵאוֹתָם צְדִיקִים, וְאוֹתוֹ בִּן מְעֵלְיָא שְׁוִיָּצָא
מִן הָרָשָׁע הוּא מְעֵלְיָא יוֹתֵר, לְהִיּוֹת טָהוֹר
מִטָּמֵא, אִם מִתּוֹךְ חֲשֻכָּה, חֲכַמָּה מִתּוֹךְ

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ אֲזָלִי בְּאוֹרְחָא. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, הַהוּא בָּאֵר דְּחָמָא יַעֲקֹב, וְחָמָא
 מִשָּׁה, אִי דָא הָוָה הַהוּא בִּירָא, דְּחָפֵר אַבְרָהָם
 וְיִצְחָק. אָמַר לִיה לָאו. אֵלָא, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְבָּרִי
 עֲלִמָא, אַתְבָּרִי הָאִי בִּירָא. וּבְעֶרְב שַׁבַּת בֵּין
 הַשְּׁמָשׁוֹת, אַתְבָּרִי פּוֹמָא דִּילִיָּה, וְהָאִי אִיהוּ בָּאֵר
 דְּחָמוֹ יַעֲקֹב וּמִשָּׁה.

בְּתַנִּיתִין. אֵינוֹן דְּרֹדְפִי קָשׁוּט, אֵינוֹן דְּתַבְעֵי רְזָא
 דְּמַהִימָנוּתָא. אֵינוֹן דְּאַתְדַּבְּקוּ בְּקָשׁוּרָא
 מַהִימָנָא. אֵינוֹן דִּידְעִין אוֹרְחוֹי דְּמַלְכָא עֲלָאָה.
 קָרִיבוּ שְׁמַעוּ.

כֹּד סְלִיקוּ תִרְיָן, וְנִפְקוּ לְקַדְמוֹת חַד, מְקַבְּלִין לִיה
 בֵּין תִּרְיָן דְּרוּעִין. תִּרְיָן נַחְתִּי לְתַלְתָּא (נ"א לְתַתָּא)
 תִּרְיָן אֵינוֹן, חַד מִינֵיהּ חַקְלָא דְּתַפּוּחִין קַדִּישִׁין

לשון הקודש

נִבְרָא הִפָּה שְׁלָה, וְזוּהִי הַבָּאֵר שְׁרָאוּ
 יַעֲקֹב וּמִשָּׁה.

מִשְׁנָה. אוֹתָם רוֹדְפֵי אִמָּת, אוֹתָם
 הַמְבַקְשִׁים סוּד הָאִמּוּנָה, אוֹתָם שְׂדֵבְקִים
 בְּקָשֶׁר נֶאֱמָן, אוֹתָם שְׂוִידְעִים דְּרַכִּי הַמְלֻךְ
 הָעֲלִיּוֹן, קָרְבוּ וְשְׁמַעוּ.

בְּשַׁעֲלוֹ שְׁנִים וְיִצְאוּ לְמוֹל אַחֵר,
 מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת. שְׁנִים
 יוֹרְדִים לְשַׁלְשָׁה (לְמַשָּׁה) הֵם שְׁנִים, אַחֵר

הַבָּאֵר. מִשּׁוּם שְׁמִשָּׁה וְיַעֲקֹב, אָף עַל גַּב
 שְׂבָדְרָנָה אַחַת הָיוּ, הִתְעַלָּה מִשָּׁה בָּזָה
 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹתָהּ בָּאֵר שְׁרָאָה יַעֲקֹב
 וְרָאָה מִשָּׁה, הֲאֵם זֶה הִיָּתָה אוֹתָהּ בָּאֵר
 שְׁחָפְרוּ אַבְרָהָם וְיִצְחָק? אָמַר לוֹ, לֹא.
 אֵלָא בְּשַׁעָה שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, נִבְרָאָה
 הַבָּאֵר הַזֹּאת, וּבְעֶרְב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת

אִיהוּ מֵהָאֵי בִּירָא יִתְבִּי (תְּרִין יִתְבִּי) מוֹתְבָא דְנְבִיאִי (ס"א
 בְּנוֹי) יִנְקִין בְּהוּ. חַד בִּינִיָּהוּ, חֲבוּרָא אִיהוּ דְכָלָא,
 אִיהוּ נָטִיל מִכָּלָא (דף י"ג ע"א) הַהוּא בִּירָא קְדִישָׁא,
 קָאִים תְּחוּתִיָּהוּ, חֲקָלָא דְתַפּוּחִין (קְדִישִׁין) אִיהוּ מֵהָאֵי
 בִּירָא אֶתְשַׁקִּין עֲדִרְיָא, דְרַעֵי מִשָּׁה בְּמִדְבָּרָא,
 מֵהָאֵי בִּירָא אֶתְשַׁקִּין עֲדִרְיָא דְבָרִיר יַעֲקֹב כָּד
 בָּרִיר לֹון לָגוּ חוֹלְקִיָּה כָּל אֵינוֹן רְתִיכִין, כָּל אֵינוֹן
 מֵאֲרִי דְגַדְפִּין.

תַּלְתָּ קַיִימִין רְבִיעִין עַל הָאֵי בִּירָא. הָאֵי בִּירָא
 מִנִּיָּהוּ אֶתְמָלִי. אֲדָנִי אֶתְקָרִי, עַל דָּא
 כְּתִיב, (דְּבָרִים ג') אֲדָנִי יִהְיֶה אִתָּךְ הַחֲלוּת וְגו'. וְכְתִיב
 (דְּנִיָּאֵל ט') וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדָנִי,
 אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ ג') הִנֵּה
 אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. בֵּיה גָּנִיז חַד מְקוֹרָא

לשון הקודש

לְתוֹד חֲלָקוּ כָּל אוֹתָן מְרַכְּבוֹת וְכָל אוֹתָם
 בְּעַלֵּי הַבְּנָפִים.

שְׁלֹשָׁה עוֹמְדִים רוֹכְצִים עַל הַבָּאֵר
 הַזֹּאת. בָּאֵר זֶה מִתְמַלֵּאת מֵהֶם, וְנִקְרָאת
 אֲדָנִי, עַל זֶה כְּתוּב (דְּבָרִים א') אֲדָנִי אֱלֹהִים
 אִתָּךְ הַחֲלוּת וְגו'. וְכְתוּב (דְּנִיָּאֵל ט') וְהָאֵר
 פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדָנִי,
 אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, זֶהוּ שְׁכֵנֹתוֹ (יְהוֹשֻׁעַ א') הִנֵּה
 אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. בֵּיה גָּנִיז

מֵהֶם הוּא שְׂדָה תַּפּוּחִים קְדוּשִׁים,
 מִהַבָּאֵר הַזֹּאת יוֹשְׁבִים (שְׁנַיִם יוֹשְׁבִים) הַמוֹשֵׁב
 שֶׁהַנְּבִיאִים (בְּנוֹי) יוֹנְקִים מֵהֶם. אַחַד
 בִּינִיָּהוּ הוּא חֲבוּרָא שֶׁל הַכֹּל, וְהוּא נוֹטֵל
 מִהַכֹּל. אוֹתָהּ בָּאֵר קְדוּשָׁה עוֹמֶדֶת
 תַּחְתִּיָּהֶם, שְׂדָה תַּפּוּחִים (הַקְדוּשִׁים) הִיא.
 מִהַבָּאֵר הַזֶּה נִשְׁקִים הָעֲדָרִים שְׂרָעָה
 מִשָּׁה בְּמִדְבָּר, מִהַבָּאֵר הַזֹּאת נִשְׁקוּ
 הָעֲדָרִים שֶׁבֶר יַעֲקֹב כָּאֲשֶׁר בֶּרַר אוֹתָם

קַדִּישָׁא, דְּנִבִּיעַ בֵּיהּ תְּדִיר, וְאַמְלִי לֵיהּ, יִי' צְבָאוֹת
אֶקְרִי. בְּרִידָא הוּא לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין. (ע"ב)

וּלְכַתְּנָן מִדִּין שְׁבַע בָּנוֹת וַתְּבֹאנָה וַתְּדַלְּנָה וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי בִירָא דָא, אִיהוּ
בִירָא דִיעֶקֶב, הָא כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כ"ט) וַנֵּאֲסָפוּ
שָׁמָּה כָּל הָעֶדְרִים וַגָּלְלוּ וְגו'. וְהָכָא בָנוֹת יִתְרוֹ
לָא אֶצְטְרִיכוּ לְהָאִי. אֵלָא וַתְּבֹאנָה וַתְּדַלְּנָה בְּלֹא
טוֹרָח אַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, יַעֲקֹב אֶעֱדִי לָהּ מִן בִּירָא, דִּהָא
כְּתִיב, כֹּד מִתְּפַנְשֵׁי תַמָּן כָּל עַדְרֵיָא,
וְהַשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן. וּבִיעֶקֶב, לָא כְּתִיב וַיָּשֶׁב אֶת
הָאֶבֶן, דִּהָא לָא אֶצְטְרִיד לְבִתְרָא בֶן, דִּהָא בְּקִדְמִיתָא
מֵיָא לָא הָווּ סְלָקִין, כִּיּוֹן דִּאֲתָא יַעֲקֹב, סְלִיקוּ מֵיָא
לְגַבִּיָּה, (ומִשָּׁה אוֹף חֲבִי סְלִיקוּ מֵיָא לְגַבִּיָּה) וְהָתוּא אֶבְנָא, לָא הָווּ

לשון הקודש

אֵלָא וַתְּבֹאנָה וַתְּדַלְּנָה, כְּלִי טָרַח אַחֲרָא.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, יַעֲקֹב הָיִזְזוּ אוֹתָהּ מִן
הַבָּאֵר, שְׁהָרִי כְּתוּב, כְּשִׁמְתְּכֶנָּסִים שָׁם
כָּל הָעֶדְרִים, וְהַשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן. וּבִיעֶקֶב
לָא כְּתוּב וַיָּשֶׁב אֶת הָאֶבֶן, שְׁהָרִי לָא
הָצְטְרַךְ אַחֲרָא כֹּד, שְׁהָרִי בְּתַחֲלָה הָמִים
לָא הָיוּ עוֹלָמִים. כִּיּוֹן שָׁבָא יַעֲקֹב, עָלוּ
הָמִים אֵלָיו, (ומִשָּׁה אֵף כֹּד עָלוּ הָמִים אֵלָיו) וְאוֹתָהּ

מְקוֹר קְדוֹשׁ שְׁנוּבַע בֵּהּ תְּמִיד, וּמִמָּלָא
אוֹתָהּ, שְׁנַקְרָא ה' צְבָאוֹת. בְּרוּךְ הוּא
לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

וּלְכַתְּנָן מִדִּין שְׁבַע בָּנוֹת וַתְּבֹאנָה
וַתְּדַלְּנָה וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם בָּאֵר
זוֹ שְׁהִיא בָאֵר יַעֲקֹב, הָרִי כְּתוּב בֵּהּ
(בראשית כט) וַנֵּאֲסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֶדְרִים וַגָּלְלוּ
וְגו'. וְכֵאֵן בָּנוֹת יִתְרוֹ לָא הָצְטְרְכוּ אֶת זֶה,

עַל פּוֹם בִּירָא, וּבִגִּין בֶּךְ וַתִּבְאֵנָה וַתִּדְלָנָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר ור' אַבָּא הָווּ אֵזְלִי מִטְבָּרְיָא לְצַפְרִי.
עַד דִּהְיוּ אֵזְלִי, פָּגַע בָּהוּ חַד יוֹדָא,
אֶתְחַבֵּר בְּהַדְיָהוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל חַד
לִימָא מְלָה דְאוֹרִייתָא.

פִּתְחָא אִיהוּ וְאָמַר, (יחזקאל ל"ז) וַיֹּאמֶר אֵלִי הִנֵּבָא אֶל
הָרוּחַ הִנֵּבָא בֶן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ וְגו'.
מֵהָאִי קָרָא יִדְעָנָא, אַתְר דְּהָרוּחַ נִפְקָא מִנִּיהּ, וְכִי
יְכִיל הָוָה יַחְזַקְאֵל לְנִבְאָה עַל הָרוּחַ, וְהָא כְּתִיב
(קהלת ח') אֵין אָדָם שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכֹלֹא אֶת הָרוּחַ.
אַלָּא, בַּר נָשׁ לֹא יְכִיל לְשַׁלְטָא בְּרוּחַ, אֲבָל
קָדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אִיהוּ שְׁלִיט בְּכֹלָא, וְעַל מִימְרֵיהּ
הָוָה מִתְנַבֵּי יַחְזַקְאֵל. וְתוּ דְהָא רוּחַ הָוָה בְּגוֹפָא
בְּהָאִי עֲלֵמָא, וּבִגִּין בֶּךְ אֶתְנַבֵּי עָלֵיהּ, מֵאַרְבַּע

לשון הקודש

אֶל הָרוּחַ וְגו'. מִפְסוּק זֶה יִדְעָתִי מְקוֹם
שֶׁהָרוּחַ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ, וְכִי יָכוֹל הָיָה
יַחְזַקְאֵל לְנִבְאָה עַל הָרוּחַ, וְהָרִי כְּתוּב, אֵין
אָדָם שׁוֹלֵט בְּרוּחַ לְכֹלֹא אֶת הָרוּחַ. אֲלָא,
בֶּן אָדָם לֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט בְּרוּחַ, אֲבָל
הַקָּדוֹשׁ בְּרִידָא הוּא אִיהוּ שׁוֹלֵט בְּכֹל, וְעַל
מֵאֲמָרוֹ הָיָה מִתְנַבֵּא הַנָּבִיא יַחְזַקְאֵל.
וְעוֹד, שֶׁהָרִי רוּחַ הָיְתָה בְּגוֹף בְּעוֹלָם הָזֶה,

הָאֵבֶן לֹא הָיְתָה עַל פִּי הַבְּאֵר, וּמִשּׁוּם כֶּךָ
וַתִּבְאֵנָה וַתִּדְלָנָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר ורַבִּי אַבָּא הָיוּ הוֹלְכִים
מִטְבָּרְיָה לְצַפּוּרִי. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגַע
בָּהֶם יְהוּדִי אֶחָד. הִתְחַבֵּר עִמָּם. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, כָּל אֶחָד יֹאמֶר דְּבַר תּוֹרָה.

פִּתְחָא הוּא וְאָמַר, (יחזקאל לז) וַיֹּאמֶר אֵלִי
הִנֵּבָא אֶל הָרוּחַ הִנֵּבָא בֶן אָדָם וְאָמַרְתָּ

רוּחוֹת בּוֹאֵי הָרוּחַ, מִהֵיחֹא אֶתֶר דְּאַתְתָּהּ בְּסִמְכוּי
בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְּעִלְמָא.

דְּלִיג הֵהוּא יוֹדָאי קָמִיָּה, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר,
מָאִי חָמִית. אָמַר מַלְּה חֲמִינָא. אָמַר לִיה
מָאִי הִיא. אָמַר לִיה רוּחַ בְּנֵי אָדָם, אִי אֶתְלַבֵּשׁ בְּפִין
עֵדֶן בְּלְבוּשָׁא דְדִיּוֹקְנָא בְּגוּפָא דְהָאִי עִלְמָא, הִזָּה
לִיה לְמַכְתָּב, כֹּה אָמַר ה' מִנֵּן עֵדֶן בּוֹאֵי הָרוּחַ,
מִהוּ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת.

אָמַר לִיה, רוּחָא לָא נִחְתָּא לְהָאִי עִלְמָא, עַד
דְּסִלְקָא מִגְּנִתָּא דְאַרְעָא, לָגוּ בּוֹרְסִיָּא,
דְּקִיָּמָא עַל אַרְבַּע סְמִכִין. בִּיּוֹן דְּסִלְקָא תַּפְּן,
אַסְתֵּאבָּא מִגּוּ הֵהוּא בּוֹרְסִיָּא דְמִלְבָּא, וְנִחְתָּא לְהָאִי
עִלְמָא, גּוּפָא אֶתְנַטִּיל מֵאַרְבַּע סְטָרֵי עִלְמָא, רוּחַ
אוּף הָבִי אֶתְנַטִּיל מֵאַרְבַּע סְטָרֵי דְכוֹרְסִיָּא,
דְּמַתְתִּקְנָא עֲלֵיָּהּ.

לשון הקודש

ה' מִנֵּן עֵדֶן בּוֹאֵי הָרוּחַ. מִהוּ מֵאַרְבַּע
רוּחוֹת?

אָמַר לוֹ, רוּחַ לָא יוֹרְדַת לְעוֹלָם הִזָּה עַד
שְׁעוּלָה מִהֵנָּן שְׁבָאֲרִין לְתוּךְ הַכְּסָא
שְׁעוּמַד עַל אַרְבַּעָה עֲמוּדִים. בִּיּוֹן שְׁעוּלָה
שָׁם, נִשְׁאַבֶּת מִתּוֹךְ אוֹתוֹ הַכְּסָא שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, וַיּוֹרְדַת לְעוֹלָם הִזָּה, הַגּוּף נָטַל
מֵאַרְבַּעָה צִדֵּי הָעוֹלָם. אִף הָרוּחַ כִּדְּ

וְלָכֵן הִתְנַבֵּא עֲלֵיהָ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בּוֹאֵי
הָרוּחַ, מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִיתָהּ בְּעֲמוּדֵי
בְּאַרְבַּעַת הַצִּדִּים שֶׁל הָעוֹלָם.

קָפִץ אוֹתוֹ יְהוּדֵי לְפָנָיו, אָמַר לוֹ, רַבִּי
אֶלְעָזָר, מָה רְאִיתָ? אָמַר, דְּכֵר רְאִיתִי.
אָמַר לוֹ, מָה? אָמַר לוֹ, רוּחַ בְּנֵי אָדָם אִם
מִתְלַבֵּשׁ בְּפִין עֵדֶן בְּלְבוּשׁ שֶׁל דִּיּוֹקְנָא בְּגוּף
שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה, הִזָּה לוֹ לְכַתֵּב: כֹּה אָמַר

אָמַר לִיָּה הֵחֹא בַּר נָשׁ, דְּלִינָא דְקָא דְלִינָא
 קַמִּיכּוֹ, מִלָּה חֲמִינָא מִהֲאִי סְטָרָא. בְּגִין
 דִּיּוֹמָא חָדָא הָוִינָא אָזִיל בְּמִדְבָּרָא, וַחֲמִינָא אִילָנָא
 חַד דְּמַרְגָּנָא לְמַחְזִי, וְחַד מְעַרְתָּא תַּחֲוִיתִיה, קָרִיבָנָא
 גִּבִּיָּה וַחֲמִינָא הֵחִיא מְעַרְתָּא, דְּסִלְקָא רִיחִין מִכָּל
 זִינֵי רִיחִין דְּעָלְמָא. אַתְתָּקִפְנָא בְּגַרְמָאִי וְאַעִּילָנָא
 בְּהֵחִיא מְעַרְתָּא, וְנַחֲתִינָא בְּדִרְגִין יְדִיעֵן בְּגוֹ דְּוִכְתָּא
 חָדָא, דְּהָווּ בֵּיה אֵלָנִין סְגִיָּאִין וְרִיחִין וּבּוֹסְמִין, דְּלֹא
 יְכִילָנָא לְמַסְבֵּל.

וְתַמָּן חֲמִינָא חַד בַּר נָשׁ, וְשִׁרְבִיטָא חַד בִּידִיה.
 וַחֲזוּה קָאִים בְּחַד פִּתְחָא, פִּיּוֹן דְּחָמָא לִי,
 תְּוֹה וְקָם לְגַבָּאִי. אָמַר לִי, מָה אַתָּה חָכָא, וּמָאן אַתָּה,
 אָנָּא דְּחִילָנָא סְגִיָּא, אֲמִינָא לִיָּה, מָאֲרִי, מִן חֲבֵרָיָא
 אָנָּא, כִּד וְכִד חֲמִינָא בְּמִדְבָּרָא, וְעָאֲלָנָא בְּהֵאִי
 מְעַרְתָּא, וְנַחֲתִינָא חָכָא.

לשון הקודש

שֶׁל הָעוֹלָם. הַתְּחִלָּה הָיָה בְּעֶצְמִי וְנִכְנָסְתִּי
 לְאוֹתָהּ מְעַרָּה, וְנִרְדַּתִּי בְּמִדְרַגּוֹת יְדוּעוֹת
 לְתוֹךְ מָקוֹם אֶחָד שֶׁהָיוּ בּוֹ עֲצִים גְּדוֹלִים
 וְרִיחוֹת וּבִשְׂמִים שֶׁלֹּא יָכֻלְתִּי לְסַבֵּל.
 וְשָׁם רָאִיתִי אִישׁ אֶחָד, וְשִׁרְבִיט אֶחָד
 בְּיָדוֹ, וְהָיָה עוֹמֵד בְּפֶתַח אֶחָד. פִּיּוֹן
 שָׂרָאָה אוֹתִי, תַּמָּה וְעֹמֵד אֵלַי. אָמַר לִי,
 מָה אַתָּה עוֹשֶׂה כָּאן וּמֵאִיפָּה אַתָּה, אֲנִי

נִטְלָת מֵאַרְבָּעָה צַדִּי הַפֶּסֶא שְׁמִתְקָן
 עֲלֵיהֶם.

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הָאִישׁ, הַקְפִּיצָה שְׁקִפְצָתִי
 לְפָנֶיכֶם, דְּבַר רָאִיתִי מִצַּד זֶה. מִשּׁוֹם
 שִׂיּוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ בְּמִדְבָּר, וְרָאִיתִי
 עֵץ אֶחָד נִחְמָד לְמִרְאָה וּמְעַרָּה אַחַת
 תַּחֲתָיו. קָרַבְתִּי אֵלָיו, וְרָאִיתִי אוֹתָהּ
 מְעַרָּה שְׁמַעְלָה רִיחוֹת מִכָּל מִינֵי רִיחוֹת

אָמַר לִי, הוֹאִיל וּמִן חֲבֵרִיָּא אַנְתָּ, טוֹל הָאִי
 קִיטְרָא דְכִתְבָּא, וְהָב לִיה לְחֲבֵרִיָּא, אֵינוֹן
 יִדְעִין רִזִּין דְּרוּחֵיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא ^(דף י"ג ע"ב) בְּטֵשׁ בִּי
 בְּתֵהוּא שְׂרָבִיטָא, וְדַמִּיכְנָא. אֲדַהְכִּי, חֲמִינָא בְּמָה
 חִילִין וּבִשְׂרִיין גּוֹ שִׁנְתָּא, דִּהּוּ אַתְיִין בְּאוֹרְחָא,
 לְתֵהוּא דּוּכְתָּא. וְתֵהוּא גִבְרָא בְּטֵשׁ בְּתֵהוּא
 שְׂרָבִיטָא, וְאָמַר בְּאוֹרְחָא דְאֵילָנִי זִילוּ. אֲדַהְכִּי דִּהּוּ
 אֲזִלִּי, פֶּרְחִי בְּאוֹרָא וְסֻלְקִי, וְלֹא יִדְעֵנָּה לְאֵן אַתָּר.
 וּשְׂמַעְנָא קָלִין דְּבִשְׂרִיין סְגִיָּאִין, וְלֹא יִדְעֵנָּה מֵאֵן
^(ס"א לְאֵן אַתָּר) אֵיהּ. אַתְעֲרֵנָּה, וְלֹא חֲמִינָא מִיָּדִי,
 וְדַחִילָנָא בְּתֵהוּא אַתָּר.

אֲדַהְכִּי, חֲמִינָא לְתֵהוּא בַּר נָשׁ, אָמַר לִי, חֲמִית
 מִיָּדִי, אֲמִינָא לִיה, חֲמִינָא גּוֹ שִׁנְתָּא בְּךָ
 וּבְךָ. אָמַר, בְּתֵהוּא אֲרַחָא אֲזִלִּי רוּחֵיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא,

לשון הקודש

לְאוֹתוֹ מְקוֹם, וְאוֹתוֹ אִישׁ הֶבֶה בְּאוֹתוֹ
 שְׂרָבִיט וְאָמַר, לְכוּ בְּדֶרֶךְ שֶׁל הָאֵילָנוֹת.
 בֵּין כֶּךָ שֶׁהֵיוּ הוֹלְכִים, פֶּרְחוּ בְּאוֹר וְעָלוּ,
 וְלֹא יָדַעְתִּי לְאִיפֹה. וְשָׁמַעְתִּי קוֹלוֹת שֶׁל
 מַחֲנוֹת גְּדוֹלִים, וְלֹא יָדַעְתִּי מֵהֵיכָן ^(לְאִיפֹה)
 מְקוֹם) הוּא. הִתְעוֹרְרָתִי וְלֹא רָאִיתִי דָּבָר,
 וּפְתַחְדָּתִי בְּאוֹתוֹ מְקוֹם.

בֵּין כֶּךָ רָאִיתִי אוֹתוֹ אִישׁ. אָמַר לִי,
 רָאִית דָּבָר? אָמַרְתִּי לוֹ, רָאִיתִי בְּתוֹךְ

פְּתַחְדָּתִי הִרְבֵּה. אָמַרְתִּי לוֹ, מוֹרִי, אֲנִי מִן
 הַחֲבֵרִים, וְכֶךָ וְכֶךָ רָאִיתִי בְּמִדְבָּר,
 וְנִכְנַסְתִּי לְמַעְרָה הַזֹּאת, וְיִרְדָּתִי לְכָאֵן.

אָמַר לִי, הוֹאִיל וְאַתָּה מִן הַחֲבֵרִים, קַח
 אֶת הַכְּתָבִים הַקְּשׁוּרִים הַלָּלוּ וְתֵן אוֹתָם
 לַחֲבֵרִים, אוֹתָם שְׂיוּדַעִים הַסּוּדוֹת שֶׁל
 רוּחוֹת הַצַּדִּיקִים. הֶבֶה בִּי בְּאוֹתוֹ שְׂרָבִיט,
 וְנִרְדַּמְתִּי. בֵּין כֶּךָ רָאִיתִי בְּמָה חִילוֹת
 וּמַחֲנוֹת בְּתוֹךְ הַשָּׁנָה שֶׁהֵיוּ בָּאִים בְּדֶרֶךְ

גוּ גִּנְתָּא דְעֵדֶן לְאַעְלָא תַּמָּן. וּמָה דְשִׁמְעַת מִנִּיּהוּ,
הוּא, דְקִיּוּמִי בְּגִנְתָּא בְּדִיוּקְנָא דְהָאִי עֲלָמָא וְחֲדָאן
בְּרוּחִיּהוֹן דְּצַדִּיקָא דְעָאֲלִין תַּמָּן.

וּכְכֹּה דְגוּפָא אֲתַבְּנִי בְּהָאִי עֲלָמָא, מְקַטּוּרָא
דְאַרְבַּע יְסוּדִי, וְאַתְצִייר בְּהָאִי עֲלָמָא.
אוּף הָכִי רוּחָא, אֲתַצִּייר בְּגִנְתָּא, מְקַטּוּרָא דְאַרְבַּע
רוּחִין דְקִיּוּמָא בְּגִנְתָּא, וְהָהוּא רוּחָא, אֲתַלְבָּשָׂא
תַּמָּן, וּמִתְצִירַת מִנִּיּהוּ, בְּצִיּוּרָא דְדִיוּקְנָא דְגוּפָא,
דְאַתְצִייר בְּהָאִי עֲלָמָא. וְאַלְמֵלָא אֵינּוֹן אַרְבַּע רוּחִין,
דְאֵינּוֹן אֲוִירִין דְגִנְתָּא, רוּחָא לָא מִתְצִיירָא בְּצִיּוּרָא
כָּלֵל, וְלֹא אֲתַלְבָּשָׂא בְּהוּ.

אֵינּוֹן אַרְבַּע רוּחִין, קְטִירִין אֲלִין בְּאֲלִין בְּחֲדָא,
וְהָהוּא רוּחַ אֲתַצִּייר וְאַתְלָבֵשׁ בְּהוּ, בְּגוּוּנָא
דְגוּפָא אֲתַצִּייר בְּקַטּוּרִי, דְאַרְבַּע יְסוּדִי עֲלָמָא.

לשון הקודש

כִּד הָרוּחַ מְצַטִּירַת בְּגוּן מְקַשֵּׁר שֶׁל אַרְבַּע
רוּחוֹת שְׁעוּמָדוֹת בְּגוּן. וְאוֹתָהּ רוּחַ
מִתְלַבֶּשֶׁת שֶׁם וּמְצַטִּירַת מֵהֶם בְּצִיּוּר שֶׁל
דְמוּת הַגּוּף שֶׁהַצִּיּוּר בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְאַלְמֵלָא אוֹתָן אַרְבַּע רוּחוֹת שֶׁהֵן אֲוִירִים
שֶׁל הַגּוּן, הָרוּחַ לֹא מְצַטִּירַת בְּצִיּוּר כָּלֵל,
וְלֹא מִתְלַבֶּשֶׁת בָּהֶם.

אוֹתָן אַרְבַּע רוּחוֹת קְשׁוּרוֹת אֵלֶּה בְּאֵלֶּה

שְׁנֵתִי כִד וְכִד. אָמַר, בְּאוֹתָהּ הַרְדָּךְ
הוֹלְכוֹת רוּחוֹת הַצִּדִּיקִים לְתוֹךְ הַגּוּן עֵדֶן
לְהַכְנִים לָשָׁם, וּמָה שֶׁשִּׁמְעַת מֵהֶם, הוּא
שְׁעוּמָדִים בְּגוּן בְּדִיוּקוֹן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
וּשְׁמָחִים בְּרוּחוֹת הַצִּדִּיקִים שֶׁנִּכְנָסִים
לָשָׁם.

וּכְמוֹ שֶׁגּוּף נִכְנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה מְקַשֵּׁר שֶׁל
אַרְבַּעָה יְסוּדוֹת וּמְצַטִּיר בְּעוֹלָם הַזֶּה, אִף

וּבְגִין כֵּךְ, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בּוֹאִי הָרוּחַ, מֵאֵינוֹן
אַרְבַּע רוּחוֹת דְּגֵן עֵדֶן, דְּאֶתְלַבֶּשָׂא וְאֶתְצַיֵּירַת בְּהוּ,
וְהַשְׁתָּא טוֹל הָאִי קִיטְרָא דְכֶתְבָא וְזִיל לְאַרְחָךְ,
וְהָב לִיה לְחֶבְרִיא.

אַתָּא רַבִּי אֱלֻעָזַר, וְאֵינוֹן חֶבְרִיא, וְנִשְׁקוּהוּ
בְּרִישִׁיָּה, אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזַר, בְּרִיד רַחֲמָנָא,
דְּשִׁדְרָךְ הָכָא, דְּיֹדְאִי דָא הוּא בְּרִירָא דְמִלָּה,
וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא אֲזִמִּין לְפּוּמִי הָאִי קָרָא. יְהִב
לֹון הַהוּא קִיטְרָא דְכֶתְבָא, בִּינוֹן דְנָטַל לִיה רַבִּי
אֱלֻעָזַר, וּפְתַח לִיה, גַּפֵּךְ אֲפּוֹתָא דְאַשָּׁא, וְאַסְחָר
לִיה, חָמָא בֵּיה מַה דְחָמָא, וּפְרַח מִן יְדֵי.

בְּכַה ר' אֱלֻעָזַר, וְאָמַר מָאן יָכִיל לְקַיָּמָא בְּגִזְיָא
דְּמִלְכָּא, (תהלים ט"ו) ה' מִי יָגוּר בְּאַהֲלָךְ מִי
יִשְׁבּוֹן בְּחֶר קִרְשֶׁךְ. וּפָאָה הָאִי אוֹרְחָא, וְתַחֲיָא

לשון הקודש

בראשׁו. אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזַר, בְּרִיד הַרְחָמֵן
שִׁשְׁלָחֶךְ לְכָאן, שְׂוֹדְאִי זְהוּ בְּרוּר הַדְּבָר,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַזְמִין לְפִי פְסוּק זֶה.
נָתַן לָהֶם אוֹתוֹ צִוּוֹר כְּתָבִים. בִּינוֹן שְׁנַטַּל
אוֹתוֹ רַבִּי אֱלֻעָזַר וּפְתַח אוֹתוֹ, יֵצֵא חֲדָר
אֵשׁ וְהַקִּיפוּ. רָאָה בּוּ מַה שֶּׁרָאָה, וּפְרַח
מִיָּדוֹ.

בְּכַה רַבִּי אֱלֻעָזַר וְאָמַר, מִי יָכֹול לַעֲמֹד

בְּאַחַד, וְאוֹתָהּ רוּחַ מְצַטִּירַת וּמִתְלַבֶּשֶׁת
בְּהוּ, כְּמוֹ שֶׁהַגּוֹף מְצַטִּיר בְּקִשְׁרִים שֶׁל
אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת הָעוֹלָם. וְלָכֵן מֵאַרְבַּע
רוּחוֹת בּוֹאִי הָרוּחַ, מֵאוֹתָן אַרְבַּע רוּחוֹת
שֶׁל גֵּן עֵדֶן שֶׁהִתְלַבֶּשָׁה וְהִצְטִירָה בְּהוּ.
וְעַכְשָׁו קַח קִשֶׁר זֶה שֶׁל כְּתָבִים וְלֶךְ
לְדַרְכֶּךָ, וְתֵן אוֹתָם לְחֶבְרִים.

בָּא רַבִּי אֱלֻעָזַר וְאוֹתָם הַחֲבֵרִים וְנִשְׁקוּהוּ

שַׁעֲתָא דְּאַעֲרַעְנָא בְּךְ. וּמִהָהוּא יוֹמָא הָוָה תִּדִּי רַבִּי
אַלְעָזָר, וְלֹא אָמַר בְּלוֹם לְחִבְרִיָּא, עַד דִּתְּוּוּ אֶזְלִי,
פִּגְעוּ בְּחַד בִּירָא דְּמִיָּא, קִיִּימוּ עָלֶיהָ, וְשָׂתוּ מִן מִיָּא.

אָמַר רַבִּי אַלְעָזָר, וּבָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקִיָּא, יַעֲקֹב
עָרַק מִקְּמִי אַחֵיו, וְאַזְדַּמֵּן לִיה בִּירָא, בִּינֵן
דְּבִירָא חָמָא לִיה, מִיָּא אֲשֶׁת־מוֹדְעוּ לְמֵאֲרִיָּהוֹן,
וְסִלְקִין לְגַבִּיָּה, וְחִדּוּ בְּחִדִּיָּה, וְתַמָּן אֲזִדְּוֹנְגַת לִיה בֵּת
זוּגִיָּה. מֹשֶׁה עָרַק מִקְּמִי פֶרְעָה, וְאַזְדַּמֵּן לִיה תְּהוּא
בִּירָא, וּמִיִּין חָמוּ לִיה, וְאַשְׁת־מוֹדְעוּ לְמֵאֲרִיָּהוֹן,
וְסִלְקוּ לְגַבִּיָּה, וְתַמָּן אֲזִדְּוֹנְגַת לִיה בֵּת זוּגִיָּה.

מַה בֵּין מֹשֶׁה לְיַעֲקֹב, יַעֲקֹב כְּתִיב בֵּיה, (בראשית כ"ט)
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וְגו'. וַיִּגַּשׁ
יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאָבֶן וְגו'. מֹשֶׁה מַה כְּתִיב בֵּיה,
וַיָּבֹאוּ הָרוּעִים וַיִּגְרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁיעֵן וְגו'.

לשון הקודש

אותו, המים נודעו לאֲדוֹנֵיהֶם וְעָלוּ אֵלָיו
וְשָׂמְחוּ עִמּוֹ, וְשֵׁם הַנִּדְּוֹנָה לוֹ בֵּת זוּגוֹ.
מֹשֶׁה בָּרַח מִלִּפְנֵי פֶרְעָה וְהַנִּדְּמָנָה לוֹ
אוֹתָהּ בָּאָר, וְהַמִּים רָאוּ אוֹתוֹ וְנִדְּעוּ
לְאֲדוֹנֵיהֶם וְעָלוּ אֵלָיו, וְשֵׁם הַנִּדְּוֹנָה לוֹ בֵּת
זוּגוֹ.

מַה בֵּין מֹשֶׁה לְיַעֲקֹב? בִּיעֲקֹב כְּתוּב
(בראשית כט) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל
וְגו'. וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאָבֶן וְגו'. מַה

בִּגְבּוּזֵי הַמִּלָּךְ, (תהלים טו) ה' מִי יִגּוֹר בְּאַהֲלָךְ
מִי יִשְׁכֵּן בְּהַר קֹדֶשֶׁךְ. אֲשֶׁרִי דִרְדַּךְ זֶה
וְאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁפָנִשְׁתִּי אוֹתָךְ. וּמֵאוֹתוֹ יוֹם
הָיָה שָׂמַח רַבִּי אַלְעָזָר, וְלֹא אָמַר בְּלוֹם
לְחִבְרִים. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פִּגְשׁוּ בָּאָר
מִים אַחַת. עָמְדוּ עָלֶיהָ וְשָׂתוּ מִן הַמִּים.

אָמַר רַבִּי אַלְעָזָר, אֲשֶׁרִי חִלְקָם שֶׁל
הַצַּדִּיקִים. יַעֲקֹב בָּרַח מִלִּפְנֵי אַחֵיו,
וְהַנִּדְּמָנָה לוֹ בָּאָר. בִּינֵן שֶׁהַבָּאָר רָאָתָהּ

בְּיָדָי יָדַע הָיָה מֹשֶׁה, בֵּינוֹן דְּחֶמְא מִיָּא דְּסִלְקִין
 לְגַבִּיּה, דְּתַמָּן תְּזַדְּמָן לִיָּה בֵּת זִוְגִיָּה. וְתוֹ, דְּהָא רוּחַ
 קָדְשָׁא, לֹא אֶתְעָדִי מַנִּיָּה לְעֵלְמִין וּבִיָּה הָיָה יָדַע,
 דְּצַפּוּרָה תִּהְיִי בֵּת זִוְגִיָּה. אָמַר מֹשֶׁה, וְדָאִי יַעֲקֹב
 אֶתָּא לְהֶבְא, וּמִיָּא סְלִיקוּ לְגַבִּיָּה, אֶזְדְּמָן לִיָּה בֵּר
 נָשׁ דְּאַכְנִישׁ לִיָּה לְבִיתִיָּה, וְיִהֵב לִיָּה כָּל מַה
 דְּאַצְטְרִיד. אָנָּא אוּף הָכִי.

אָמַר הַהוּא בֵּר נָשׁ, הָכִי אוֹלִיפְנָא, דִּיתְרוּ פּוֹמֶר
 לְכּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הָיָה. בֵּינוֹן דְּחֶמְא
 דְּכּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת לִית בָּהּ מִמָּשׁוּ. אֶתְפָּרֵשׁ
 מִפּוֹלְחָנָא דִּילָהּ. קָמוּ עֲמָא וְנִדְוָחוּ. בֵּינוֹן דְּחֶמְו
 בְּנִתִּיָּה, הָיוּ מְתָרְכֵן לֹון, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אֵינוֹן הָיוּ
 רַעְאֵן עָאנִיָּה. בֵּינוֹן דְּחֶמְא מֹשֶׁה בְּרוּחַ קָדְשָׁא, דְּעַל
 מְלָה דְּכּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הָיוּ עֲבָדִי, מִיָּד וַיָּקָם מֹשֶׁה

לשון הקודש

כך.

אָמַר אוֹתוֹ הָאִישׁ, כִּךְ לְמַדְנֹג, שִׁיתְרוּ
 הָיָה כֶּמֶר לְכּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת. בֵּינוֹן שְׂרָאָה
 שְׂכּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת אֵין בָּהֶם מִמָּשׁ, נִפְרַד
 מִעֲבוּדָתָהּ. קָם הָעָם וְנִדְּהָ אוֹתוֹ. בֵּינוֹן
 שְׂרָאוּ אֶת בְּנוֹתָיו, הָיוּ מְגֻרָשִׁים אוֹתָם,
 שְׁהָרִי בְּהִתְחַלָּה הֵן הָיוּ רוּעוֹת צֶאֱנוּ. בֵּינוֹן
 שְׂרָאָה מֹשֶׁה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁעַל דְּבַר שֶׁל
 כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הָיוּ עוֹשִׂים כִּךְ, מִיָּד –

כתוב במִשְׁה? וַיִּבְאוּ הָרַעִים וַיִּגְרָשׁוּם
 וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיִּשְׁעֶן וַגּו'. בְּיָדָי שְׁמִשְׁה
 הָיָה יוֹדַע, שְׁבִינוֹן שְׂרָאָה מִים שְׁעוֹלִים
 אֱלֹיו, שְׁשָׁם תְּזַדְּמָן לוֹ בֵּת זִוְגֹו. וְעוֹד,
 שְׁהָרִי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ לֹא זָוָה מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים,
 וּבָהּ הָיָה יוֹדַע שְׁצַפּוּרָה תִּהְיֶה בֵּת זִוְגֹו.
 אָמַר מֹשֶׁה, וְדָאִי יַעֲקֹב בָּא לְכָאֵן וְהַמִּים
 עָלוּ אֱלֹיו, וְהַזְדְּמָן לוֹ אָדָם שְׁהַכְנִיסוּ
 לְבִיתוֹ וְנָתַן לוֹ כָּל מַה שְׁצַרִיד, אִף אֲנִי

וַיֹּשִׁיעֵן וַיִּשָּׁק אֶת צֵאֲנָם. וְאַתְּ עָבִיד קִנְיָה לְקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכָלֵא.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַנְתָּ לְגַבְנָן, וְלֹא יִדְעָנָא ^(ד)
^(י"ד ע"א) שְׁמִךְ. אָמַר, אֲנִי יוֹעֵזָר בֶּן יַעֲקֹב. אַתּוּ
חֲבֵרִיִּיא וְנִשְׁקוּהוּ, אָמְרוּ, וּמָה אַנְתָּ לְגַבְנָן, וְלֹא חֲוִינָן
יִדְעִין בְּךָ. אָזְלוּ בַּחֲדָא כָּל הַהוּא יוֹמָא לְיוֹמָא
אַחֲרָא אֲזַפּוּהוּ תַּלְתָּ מִלִּין, וְאָזִיל לְאוּרְחִיָּה.

וְתַאמְרָן אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. ^(שמות ב') רַבִּי חֲזִיָּא
אָמַר, הָא אִוְקְמוּהָ חֲבֵרִיִּיא, דְּנִצְנָצָא
בְּהוּ רוּחַ קְדָשָׁא, וְאָמְרוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה אָמְרוּ. לְבַר
נָשׁ, דְּהָזָה יְתִיב בְּמִדְבָּרָא, וַחֲזוּ יוֹמִין דְּלֹא אָכַל
בִּשְׂרָא. יוֹמָא חַד אַתָּא דּוֹבָא לְנִטְלָא חַד אִימְרָא,
עֵרֶק אִימְרָא, וְדוֹבָא אֲבַתְרִיָּה, עַד דְּמָטוּ לְגַבִּי
הַהוּא בַר נָשׁ לְמִדְבָּרָא, חָמָא אִימְרָא, וְאַתְקִיף בֵּיהּ
וּשְׁחַטִּיה וְאָכַל בִּשְׂרָא.

לשון הקודש

וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיֹּשִׁיעֵן וַיִּשָּׁק אֶת צֵאֲנָם,
וְנִעְשָׂה קִנְיָא לְקְדוּשָׁא-בְרוּךְ-הוּא בְּכָל.
אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, אַתָּה אֲצִלָּנוּ, וְלֹא
יודעים אַתָּה שְׁמִךְ. אָמַר, אֲנִי יוֹעֵזָר בֶּן
יַעֲקֹב. בָּאוּ הַחֲבֵרִים וְנִשְׁקוּהוּ. אָמְרוּ, וּמָה
אַתָּה אֲצִלָּנוּ, וְאֲנִי לֹא הֵינִי יודעים אוֹתְךָ?
הִלְכוּ בְּאַחַד כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְלִיּוֹם אַחֵר לוֹו
אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה מִלִּין, וְהִלֵּךְ לְדַרְכוֹ.

וְתַאמְרָן אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. רַבִּי חֲזִיָּא
אָמַר, הָרִי בָּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים, שְׁנִצְנָצָה בְּהוּ
רוּחַ הַקְּדָשׁ, וְאָמְרוּ וְלֹא יָדְעוּ מָה אָמְרוּ.
לְאִישׁ שְׁהָהּ יוֹשֵׁב בְּמִדְבָּר, וְהָיוּ יָמִים
שֶׁלֹּא אָכַל בִּשְׂרָא. יוֹם אַחֵד בָּא דֵּב לְטַל
כֶּבֶשׂ אַחֵד. בָּרַח הַכֶּבֶשׂ, וְהִדִּב אַחֲרָיו,
עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְאוֹתוֹ אִישׁ לְמִדְבָּר. רָאָה
כֶּבֶשׂ וְהִחֲזִיק בּוֹ וּשְׁחָטוֹ, וְאָכַל בִּשְׂרָא.

דָּבָר אַחֵר (שְׁמוֹת א') וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי
 יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א') שְׁחֹרָה אֲנִי
 וְנֹאזָה וְגו', שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה, דָּא בְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל,
 דְּהִיא שְׁחֹרָה מִן גְּלוּתָא, וְנֹאזָה, דְּהִיא נֹאזָה
 בְּאוֹרֵייתָא, וּבְפִקּוּדֵין, וּבְעוֹבְדֵין דְּכַשְׁרָן. בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַם, דְּעַל דָּא, זַכָּאִין לִירְתָאָהּ יְרוּשָׁלַם
 דְּלַעִילָא. בְּאַהֲלֵי קֶדֶר, אָף עַל גַּב דְּהִיא קוּדְרַת
 בְּגִלוּתָא, בְּעוֹבְדֵין הִיא כִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה, כִּירִיעוֹת,
 דְּמִלְכָּא דְּשְׁלֵמָא כֻּלָּא דִּילֵיהּ.

רַבִּי חֲזִיָּא רַבָּא, הָזָה אָזִיל לְגַבִּי מְאִרִּיהוֹן
 דְּמִתְנִיתָא, לְמִילָף מִנִּיְהוּ. אָזִיל לְגַבִּי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְחֲמָא פְּרָגוּד חַד, דְּהָזָה פָּסִיק
 בְּבִיתָא. תָּנָה רַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר, אֲשַׁמַּע מֶלֶךְ
 מְפֻמִּיָּה מַהֲכָא.

לשון הקודש

בְּמַעֲשִׂים הִיא כִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה, כִּירִיעוֹת
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ.
 רַבִּי חֲזִיָּא הַגָּדוֹל הָיָה הוֹלֵךְ לְבַעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה לְלַמֵּד מֵהֶם. הֵלֶךְ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּן יוֹחָאִי, וְרָאָה פְּרָגוּד אַחֵד שֶׁהָיָה
 מִפְּסִיק בְּבֵית. תָּמָה רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר,
 אֲשַׁמַּע דָּבָר מִפִּיו מִכָּאן.

דָּבָר אַחֵר וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל –
 רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (שִׁיר א) שְׁחֹרָה אֲנִי
 וְנֹאזָה וְגו'. שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה – זֶה בְּנִסְתַּת
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא שְׁחֹרָה מִן הַגְּלוּת. וְנֹאזָה
 – שֶׁהִיא נֹאזָה בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים
 בְּשָׂרִים. בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם – שְׁעַל זֶה זַכָּאִים
 לְרֶשֶׁת אֶת יְרוּשָׁלַם שֶׁל מַעֲלָה. בְּאַהֲלֵי
 קֶדֶר – אָף עַל גַּב שֶׁהִיא קוּדְרַת בְּגִלוּת,

שָׁמַע דְּהוּה אָמַר, (שיר השירים ח') **בָּרַח דּוּדֵי וּדְמָה לָךְ**
לְצַבִּי אוּ לְעוֹפֵר הָאֵילִים. כָּל כְּסוּפָא
דְּכְסִיפּוּ יִשְׂרָאֵל (מקמיה) **מְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּאָמַר**
רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּאֻתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹא הוּלֵךְ וְלֹא מִתְּרַחֵק, אֲלֵא בּוֹרַח בְּצַבִּי
אוּ בְּעוֹפֵר הָאֵילִים.

מָאִי טַעְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵין חֵיָּה בְּעוֹלָם
עוֹשָׂה כְּמוֹ הַצִּבִּי אוּ בְּעוֹפֵר הָאֵילִים, בְּזִמְנָא
שֶׁהוּא בּוֹרַח הוּלֵךְ מְעַט מְעַט, וּמִחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ
לְמָקוֹם שִׁיְצֵא מִמֶּנּוּ, וְלְעוֹלָם תָּמִיד הוּא מִחְזִיר אֶת
רֹאשׁוֹ לְאַחֲרָיו. כֵּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, רַבּוֹנוֹ שֶׁל
עוֹלָם, אִם אָנּוּ גּוֹרָמִים שְׁתַּסְתַּלֵּק מִבִּינֵינוּ, יְהִי
רְצוֹן, שֶׁתִּבְרַח כְּמוֹ הַצִּבִּי אוּ כְּמוֹ עוֹפֵר הָאֵילִים,
שֶׁהוּא בּוֹרַח וּמִחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁהָיָה,

לשון הקודש

בְּעוֹלָם עוֹשָׂה כְּמוֹ הַצִּבִּי אוּ בְּעוֹפֵר
הָאֵילִים. בְּזִמְנָא שֶׁהוּא בּוֹרַח, הוּלֵךְ מְעַט
מְעַט וּמִחְזִיר אֶת רֹאשׁוֹ לְמָקוֹם שִׁיְצֵא
מִמֶּנּוּ, וְלְעוֹלָם הוּא תָּמִיד מִחְזִיר אֶת
רֹאשׁוֹ לְאַחֲרָיו. כֵּךְ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל: רַבּוֹנוֹ
שֶׁל עוֹלָם, אִם אָנּוּ גּוֹרָמִים שְׁתַּסְתַּלֵּק
מִבִּינֵינוּ – יְהִי רְצוֹן שֶׁתִּבְרַח כְּמוֹ הַצִּבִּי
אוּ כְּמוֹ עוֹפֵר הָאֵילִים, שֶׁהוּא בּוֹרַח

שָׁמַע שֶׁהָיָה אוֹמֵר, בָּרַח דּוּדֵי וּדְמָה לָךְ
לְצַבִּי אוּ לְעוֹפֵר הָאֵילִים. כָּל הַכְּסוּפָא
שֶׁכּוֹסְפִים יִשְׂרָאֵל ^(ומלפניו) מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הוּא שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּאֻתָּם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִיָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
הוּלֵךְ וְלֹא מִתְּרַחֵק, אֲלֵא בּוֹרַח בְּצַבִּי אוּ
בְּעוֹפֵר הָאֵילִים.

מָה הַטַּעַם? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵין חֵיָּה